

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

STATISTICKÁ PŘÍLOHA

KE ČTVRTLETNÍ ZPRÁVĚ O MIGRACI

II. 2023

OBSAH

typy pobytů občanů třetích zemí	4
typy pobytů občanů EU a jejich rodinných příslušníků	5
legální migrace	6
TOP 30 státních příslušností (STP) v České republice (k 30. 6. 2023).....	7
vývoj počtu cizinců v České republice podle druhu pobytu.....	8
účel pobytu občanů třetích zemí s přechodným pobytem.....	9
cizinci v krajích (k 30. 6. 2023).....	10
mezinárodní ochrana	11
žádosti o mezinárodní ochranu	12
dočasná ochrana	13
návraty	14
dobrovolné návraty realizované v roce 2023.....	15
nucené návraty realizované v roce 2023	16
Slovník pojmů.....	18

Tento dokument zpracoval odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky.
Data uvedená v dokumentu pochází z Cizineckého informačního systému.

TYPY POBYTŮ OBČANŮ TŘETÍCH ZEMÍ

	přechodný pobyt					trvalý pobyt	
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)				
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské) vízum	dlouhodobé vízum	povolení k dlouhodobému pobytu		povolení k trvalému pobytu	
místo podání	nežádá se	zastupitelský úřad	zastupitelský úřad	zastupitelský úřad	na území	zastupitelský úřad	na území
specifikace pobytu	vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806 nevztahuje se na výdělečné aktivity	<ul style="list-style-type: none">- turistika- obchodní- kulturní- pozvání- zdravotní- návštěva rodiny či přátel- oficiální- sportovní- studium- zaměstnání- jiné	<ul style="list-style-type: none">- podnikání (PO, OSVČ)- zaměstnání- studium / vzdělávání- sloučení rodiny- ostatní	dle směrnice EU: <ul style="list-style-type: none">- sloučení rodiny- studium- vědecký výzkum- modrá karta- zaměstnanecká karta- rezident jiného členského státu EU- vnitropodnikově převedený zaměstnanec	<ul style="list-style-type: none">- podnikání (PO, OSVČ)- zaměstnanecká karta- studium / vzdělávání- sloučení rodiny- ochrana na území (dle směrnice EU)- vědecký výzkum- modrá karta- ostatní- hledání zaměst./zahájení podnikání	bez podmínky předchozího pobytu v ČR: <ul style="list-style-type: none">- humanitární- důvody hodné zvláštního zřetele- zájem ČR (např. krajané)- nezaopatřené děti cizinců s trvalým pobytem	<ul style="list-style-type: none">- po 5 letech pobytu v ČR- po 4 letech pobytu (žadatelé o mezinárodní ochranu)- po 2 letech (držitelé modré karty pobývajících 5 let v EU jako držitelé modré karty)- bez podmínky předchozího pobytu (děti narozené na území cizincům s trvalým pobytem)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV	MV

TYPY POBYTŮ OBČANŮ EU A JEJICH RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ

	občané třetích zemí - rodinní příslušníci občanů EU				občané EU	
	přechodný pobyt			trvalý pobyt	přechodný pobyt	trvalý pobyt
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)			
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské) vízum	povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU	povolení k trvalému pobytu	potvrzení o přechodném pobytu (nepovinné)	povolení k trvalému pobytu
místo podání	nežádá se	zastupitelský úřad	na území	na území	na území	na území
účel pobytu	vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806 nevztahuje se na výdělečné aktivity	- rodinný příslušník občana EU	- rodinný příslušník občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana ČR s pobytem v ČR, případně občana EU s trvalým pobytem)	- pobyt občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana ČR s pobytem v ČR, případně občana EU s trvalým pobytem)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV

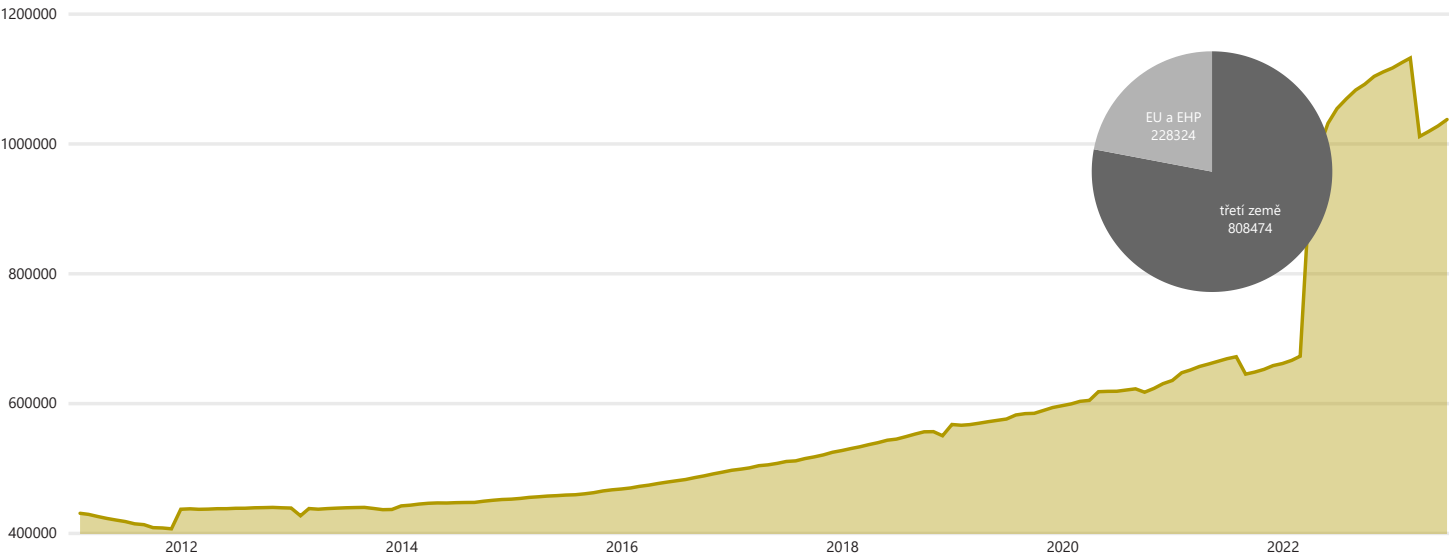
LEGÁLNÍ MIGRACE

Do gesce Ministerstva vnitra z pohledu legální migrace patří agenda přechodných pobytů nad 90 dní a agenda trvalých pobytů.

Přechodné pobyty nad 90 dní se dělí do dvou kategorií - **vízum k pobytu nad 90 dnů** (dlouhodobé vízum) a **povolení k dlouhodobému pobytu**. O tento typ oprávnění k pobytu mohou žádat **cizinci ze třetích zemí**, tj. občané zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska (EU+). Cizinec, který má vydané některé z těchto oprávnění, může pobývat na území České republiky za předpokladu, že svým pobytem plní účel, za jakým mu bylo oprávnění vydáno. Nejčastěji se jedná o účel zaměstnání, sloučení rodiny a studia. Občané EU+ mají možnost si požádat o potvrzení o přechodném pobytu, pokud plánují v ČR pobývat déle než 3 měsíce. Toto potvrzení ale není povinné, na území mohou pobývat i bez něj.

Povolení k trvalému pobytu se vydává nejčastěji po předchozím nepřetržitém pobytu na území České republiky, který trval alespoň 5 let.

vývoj počtu cizinců v ČR

Rok	Počet
1993	77 142
1995	159 207
1997	210 311
1999	228 862
2001	210 794
2003	240 421
2005	278 312
2007	392 315

Rok	Počet
2009	432 503
2011	434 153
2013	439 189
2015	464 670
2017	526 811
2019	595 881
2021	660 849
2022	1 116 154
2023	1 036 798

TOP 30 státních příslušností (STP) v České republice (k 30. 6. 2023)

TOP 30 STP celkově		TOP 30 země EU+		TOP 30 STP 3. země	
Ukrajina	551113	Slovensko	118130	Ukrajina	551113
Slovensko	118130	Rumunsko	20203	Vietnam	67047
Vietnam	67047	Polsko	17802	Rusko	42505
Rusko	42505	Bulharsko	17769	Mongolsko	12395
Rumunsko	20203	Německo	13183	Kazachstán	9751
Polsko	17802	Maďarsko	10880	Spojené státy	9661
Bulharsko	17769	Itálie	6046	Indie	9009
Německo	13183	Francie	4124	Čína	8284
Mongolsko	12395	Chorvatsko	3295	Velká Británie	7991
Maďarsko	10880	Nizozemsko	2333	Bělorusko	7896
Kazachstán	9751	Rakousko	2289	Moldavsko	7471
Spojené státy	9661	Španělsko	2118	Filipíny	6105
Indie	9009	Řecko	1942	Srbsko	6024
Čína	8284	Švédsko	1088	Turecko	5108
Velká Británie	7991	Portugalsko	981	Uzbekistán	3402
Bělorusko	7896	Litva	831	Korejská republika	2884
Moldavsko	7471	Irsko	829	Severní Makedonie	2811
Filipíny	6105	Belgie	779	Bosna a Hercegovina	2410
Itálie	6046	Lotyšsko	778	Arménie	2317
Srbsko	6024	Švýcarsko	599	Japonsko	1991
Turecko	5108	Slovinsko	565	Ázerbájdžán	1984
Francie	4124	Dánsko	461	Gruzie	1810
Uzbekistán	3402	Finsko	374	Egypt	1712
Chorvatsko	3295	Estonsko	288	Thajsko	1654
Korejská republika	2884	Norsko	260	Sýrie	1598
Severní Makedonie	2811	Kypr	220	Kosovo	1587
Bosna a Hercegovina	2410	Malta	73	Izrael	1529
Nizozemsko	2333	Island	49	Kyrgyzstán	1513
Arménie	2317	Lucembursko	33	Tunisko	1430
Rakousko	2289	Lichtenštejnsko	2	Brazílie	1373

* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

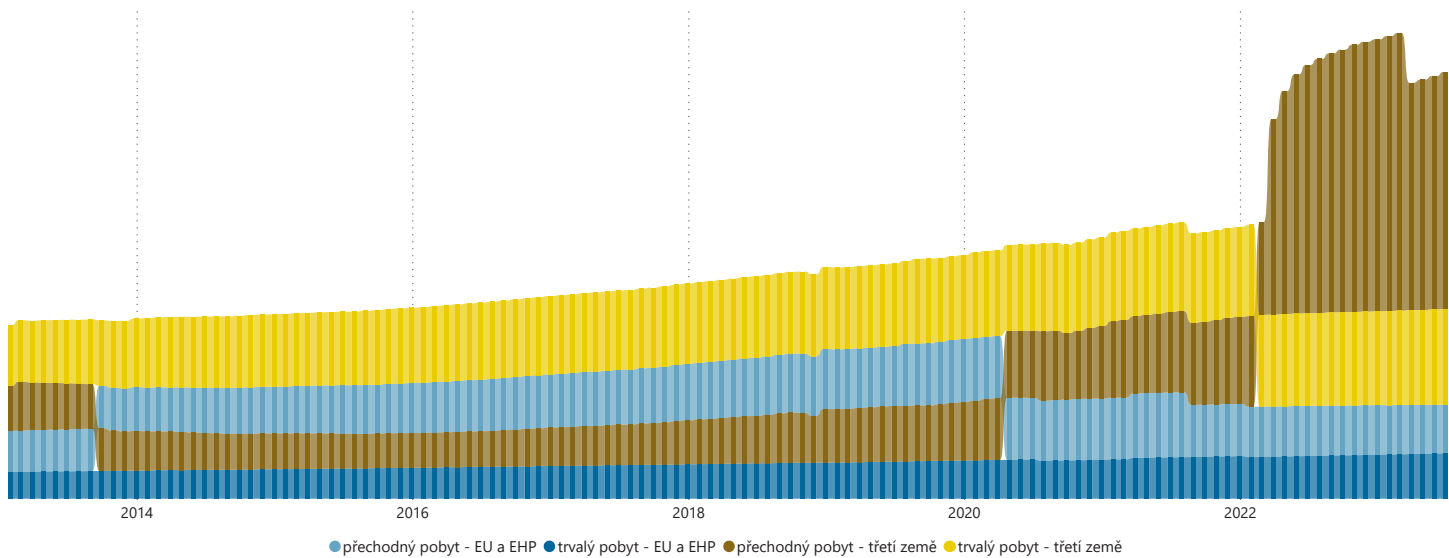
vývoj počtu cizinců v České republice podle druhu pobytu

Celkový počet cizinců ke konci každého roku je uveden v tabulce a grafu níže. Tabulka je rozdělena na občany třetích zemí a občany zemí EU+ a ukazuje celkový stav každé ze skupin (přechodný/trvalý pobyt) na konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

vývoj počtu cizinců ČR podle druhu pobytu mezi lety 2016 a 2023 (k 30. 6.)

občané třetích zemí		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	PP	93 354	106 884	131 075	141 756	175 628	211 862	661 130	576 471
	TP	193 981	199 250	203 363	207 804	215 305	218 629	227 676	232 003
	celkem	287 335	306 134	334 438	349 560	390 933	430 491	888 806	808 474

občané zemí EU +		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	PP	129 660	137 195	145 177	153 441	149 554	127 095	120 870	118 141
	TP	79 418	83 482	87 316	92 880	94 303	103 263	106 478	110 183
	celkem	209 078	220 677	232 493	246 321	243 857	230 358	227 348	228 324

Tabulky níže ukazují přehled TOP 10 státních příslušností podle druhu pobytu, jež se na území České republiky nacházely k 30. červnu 2023.

top 10 STP ze třetích zemí

trvalý pobyt		přechodný pobyt	
Ukrajina	96019	Ukrajina	455094
Vietnam	55372	Rusko	18498
Rusko	24007	Vietnam	11675
Mongolsko	6134	Indie	7691
Čína	4787	Kazachstán	6725
Spojené státy	3862	Mongolsko	6261
Moldavsko	3778	Spojené státy	5799
Bělorusko	3430	Filipíny	5682
Velká Británie*	3344	Velká Británie*	4647
Kazachstán	3026	Bělorusko	4466

top 10 STP ze zemí EU+

trvalý pobyt		přechodný pobyt	
Slovensko	64455	Slovensko	53675
Polsko	11345	Rumunsko	13390
Bulharsko	7441	Bulharsko	10328
Rumunsko	6813	Německo	8513
Německo	4670	Maďarsko	8056
Maďarsko	2824	Polsko	6457
Itálie	2422	Itálie	3624
Chorvatsko	2134	Francie	2627
Francie	1497	Španělsko	1511
Rakousko	1106	Nizozemsko	1318

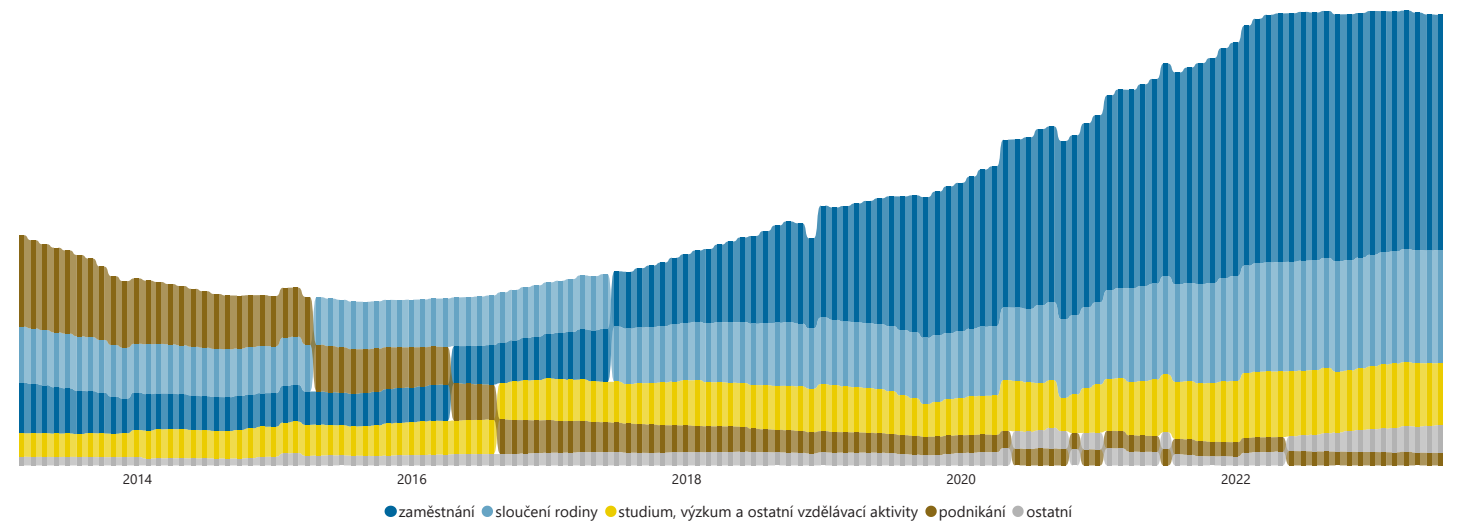
* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

účel pobytu občanů třetích zemí s přechodným pobytem

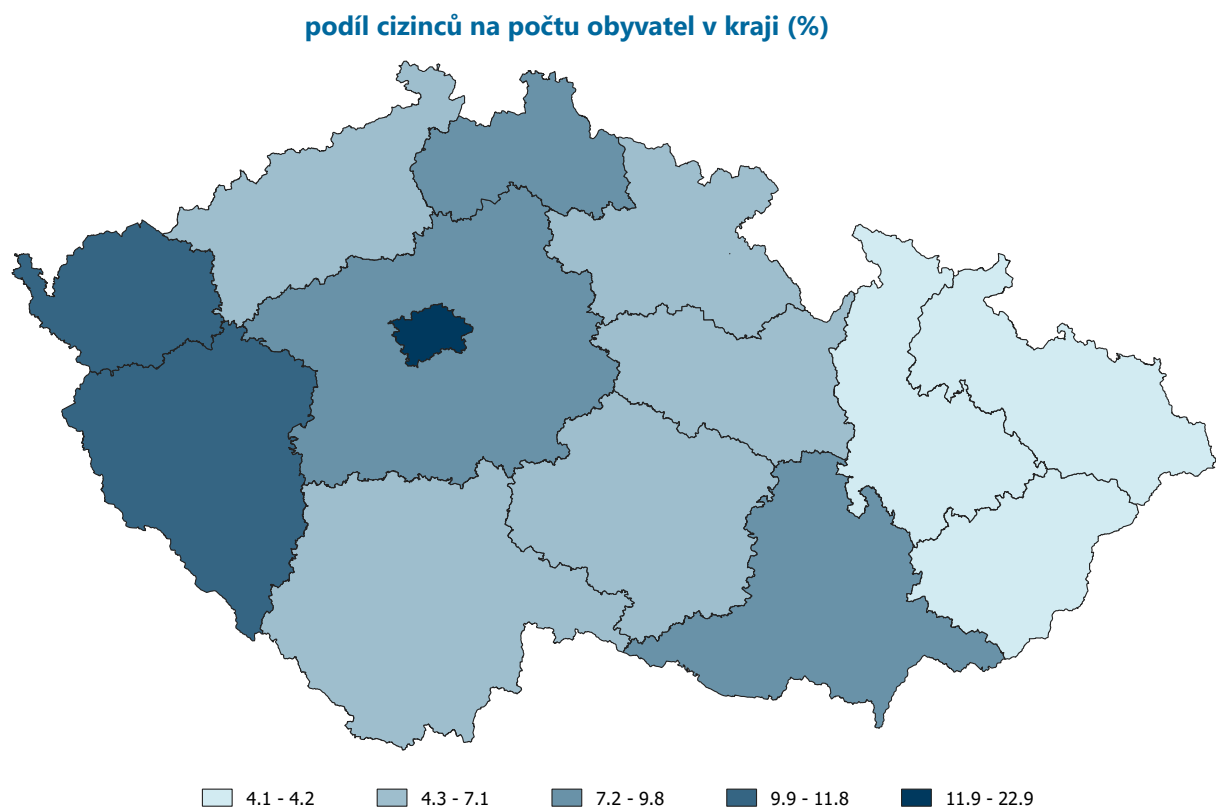
Vývoj počtu cizinců ze třetích zemí pobývajících v České republice na základě přechodného pobytu nad 90 dnů, rozdělených podle účelu pobytu, je uveden v tabulce a grafu níže. Jedná se o stavová data ke konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

vývoj počtu cizinců ze třetích zemí podle účelu pobytu mezi lety 2016 a 2023 (k 30. 6.)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
podnikání	16 201	13 242	10 559	8 828	7 968	7 091	6 688	6 298
sloučení rodiny	25 526	28 535	33 094	33 164	40 752	51 993	55 436	56 158
zaměstnání	22 217	34 043	55 498	73 669	92 858	115 756	120 896	116 649
studium, výzkum a ostatní vzdělávací aktivity	20 581	22 393	23 285	18 402	23 823	30 423	31 145	30 755
ostatní	6 291	6 546	6 439	6 123	8 320	4 397	11 245	13 653

Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR stojí zejména vydávání dočasné ochrany státním příslušníkům Ukrajiny, kteří prchají před válkou ve své zemi. Ke dni 30. červnu 2023 bylo v České republice evidováno celkem 350 214 aktivních registrací dočasných ochrany a více než 540 tisíc celkově vydaných dočasných ochrany od začátku konfliktu na Ukrajině (od 24. 2. 2022).

MEZINÁRODNÍ OCHRANA (k 30. 6. 2023)

Mezinárodní ochrana je zastřešujícím pojmem pro **azyl a doplňkovou ochranu**. Jde o ochranu, která může být poskytnuta cizincům pobývajícím na území České republiky, kteří se z různých důvodů definovaných v zákoně o azylu nemohou vrátit do země původu.

Cílem azylu je ochránit cizince před pronásledováním v jeho zemi původu založeném na nejružnějších důvodech (příslušnost k rasové, etnické nebo náboženské menšině, sexuální orientace atd.).

Doplňková ochrana je udělována cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, ale v řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jejichž jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), hrozilo by jim skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se pak považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení atd.

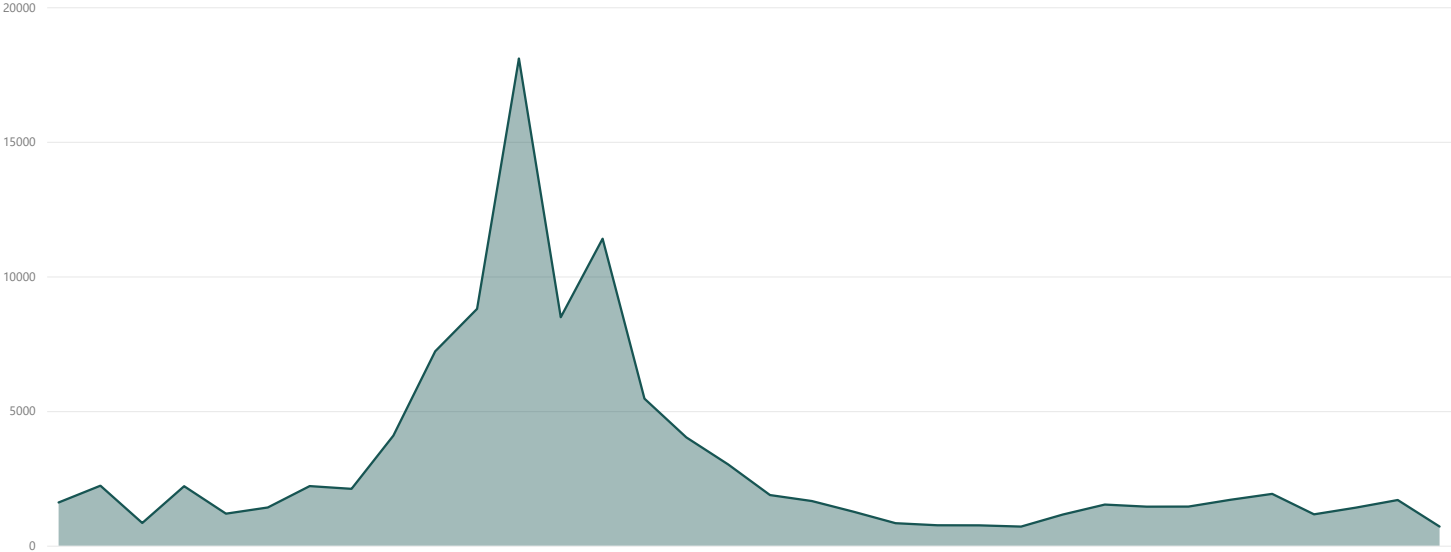

Přehled státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu (k 30. 6. 2023)

Turecko	78	Bělorusko	18	Kuba	7
Uzbekistán	74	Ázerbájdžán	17	Írán	6
Vietnam	74	Kazachstán	17	Pákistán	6
Ukrajina	73	Myanmar	16	Turkmenistán	5
Moldavsko	66	Nigérie	15	Venezuela	5
Rusko	64	Tunisko	13	bez státní příslušnosti	4
Gruzie	43	Indie	12	Arménie	3
Sýrie	25	Maroko	11	Čína	3
Afghánistán	24	Alžírsko	8	ostatní	21

Vývoj počtu žádostí o mezinárodní ochranu v České republice je uveden v tabulce a grafu níže. Jedná se o počet žádostí v jednotlivých měsících.

Žádosti o mezinárodní ochranu podané mezi lety 1990 a 2023 (k 30. 6.)

Počty žádostí o mezinárodní ochranu mezi lety 2017 a 2023 (k 30. 6.)

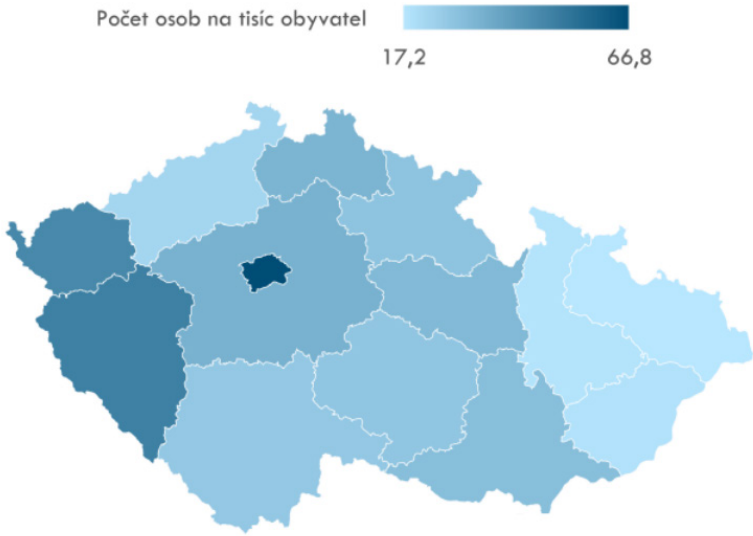
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
leden	132	143	196	121	83	114	146
únor	103	121	238	128	89	176	111
březen	119	128	185	58	93	239	108
duben	96	121	160	19	99	105	101
květen	140	137	166	33	107	93	124
červen	122	127	120	69	107	135	118
červenec	142	150	155	173	100	132	
srpen	120	135	163	99	286	152	
září	112	147	117	115	130	189	
říjen	144	150	130	135	108	162	
listopad	117	179	149	120	111	104	
prosinec	103	164	143	94	98	93	
celkem	1 450	1 702	1 922	1 164	1 411	1 694	

DOČASNÁ OCHRANA

Dočasná ochrana je nástroj Evropské unie, který je upraven směrnicí Rady o dočasné ochraně 2001/55/ES. Jedná se o krizový mechanismus EU, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného přílivu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR v porovnání s dobou před rokem 2022 stojí zejména vydávání dočasné ochrany osobám, které prchají z důvodu ruské válečné agrese na Ukrajině. Ke dni 30. června 2023 bylo v České republice evidováno celkem 350 214 aktivních registrací dočasných ochran. Od začátku konfliktu na Ukrajině (od 24. 2. 2023) bylo evidováno více než 540 tisíc vydaných dočasných ochran.

Počet držitelů dočasné ochrany na počet obyvatel v krajích (k 2. 7.)

Celkový počet držitelů dočasné ochrany v krajích (k 2. 7.)

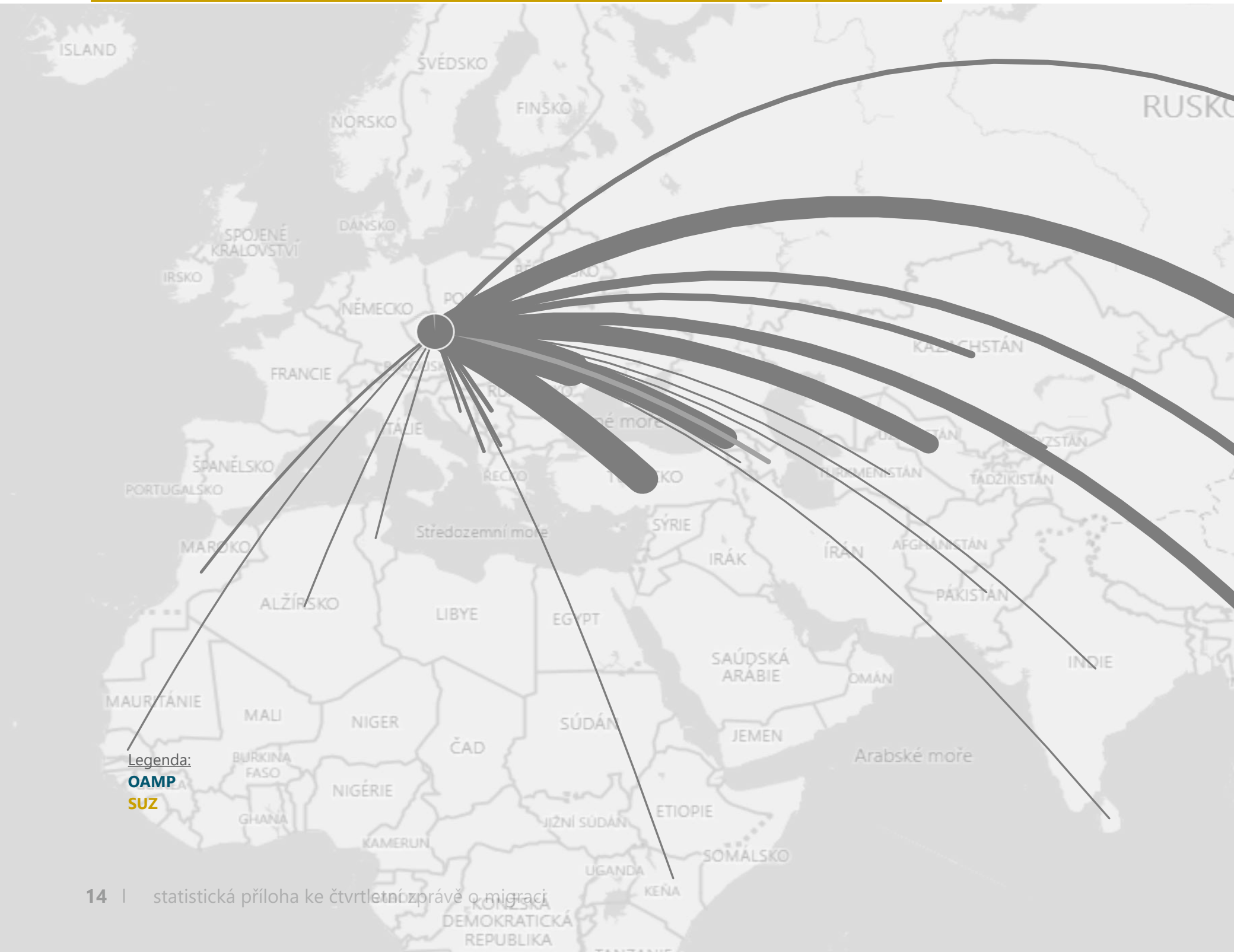
KRAJ	POČET
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	85 883
STŘEDOČESKÝ KRAJ	47 814
JIHOMORAVSKÝ KRAJ	35 669
PLZEŇSKÝ KRAJ	29 074
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	20 149
ÚSTECKÝ KRAJ	17 923
JIHOČESKÝ KRAJ	17 210
PARDUBICKÝ KRAJ	16 274
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	15 389
LIBERECKÝ KRAJ	14 598
KRAJ VYSOČINA	13 961
KARLOVARSKÝ KRAJ	13 404
OLOMOUCKÝ KRAJ	11 369
ZLÍNSKÝ KRAJ	10 677
(NEUVEDENO)	495

NÁVRATY

dobrovolné návraty realizované v roce 2023

Nedílnou součástí migrační politiky je i návratová politika, jejíž snahou je prevence nebo snížení a vypořádání se s následky nelegální migrace prostřednictvím úzké spolupráce se třetími zeměmi v rámci readmisní politiky. V České republice je vždy upřednostňována možnost realizace vycestování formou **dobrovolnou před návratem nuceným**. V rámci realizace dobrovolných návratů spolupracuje Ministerstvo vnitra s Ředitelstvím cizinecké policie a Správou uprchlických zařízení.

Mapa znázorňuje celkové počty osob, které odcestovaly v rámci asistovaných dobrovolných návratů do země původu. Barvy jednotlivých čar ukazují, která organizace převládala v rámci asistence do konkrétní země (viz legenda). Tabulky zobrazují přehled realizovaných dobrovolných návratů souhrnně za celý rok, rozdělených podle organizace, která při návratu asistovala.

realizováno OAMP		realizováno SUZ	
Moldavsko	60	Ázerbájdžán	4
Turecko	50	Gruzie	2
Gruzie	32	Uzbekistán	3
Mongolsko	32	Vietnam	1
Uzbekistán	26		
Vietnam	16		
Filipíny	12		
Kazachstán	8		
Rusko	5		
Severní Makedonie	3		
Albánie	3		
Kyrgyzstán	3		
Bělorusko	2		
Bosna a Hercegovina	2		
Maroko	2		
Alžírsko	1		
Arménie	1		
Ázerbájdžán	1		
Indie	1		
Keňa	1		
Kosovo	1		
Pákistán	1		
Senegal	1		
Sri Lanka	1		
Tunisko	1		
Turkmenistán	1		

Mapa znázorňuje celkové počty osob, které byly navraceny do země, ze které přišly do České republiky. V rámci nucených návratů bylo v roce 2023 navraceno celkem 134 osob.

STP navracených osob

Slovensko	24
Maroko	16
Moldavsko	15
Turecko	9
Rumunsko	7
Libanon	6
Bulharsko	5
Tunisko	5
Polsko	6
Litva	4
Německo	4
Pákistán	4
Uzbekistán	4
Vietnam	4
Bangladéš	3
Buharsko	3
Gruzie	3
Lotyšsko	3
Chorvatsko	2
Kosovo	2
Srbsko	2
Portugalsko	1
Rusko	1
Švédsko	1

SLOVNÍK POJMŮ

Azyl – ochranný status, který stát poskytuje státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s rizikem jejího pronásledování z důvodů přesně vyjmenovaných v mezinárodních i národních právních nástrojích (v ČR jsou důvody udělení azylu specifikovány v zákoně o azylu)

Azylová zařízení – zařízení zřizovaná Ministerstvem vnitra, která slouží k ubytování žadatelů o udělení mezinárodní ochrany či držitelů mezinárodní ochrany; podle účelu se rozlišují tři druhy: přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko

Azylant – cizinec, kterému byl udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu

Cizinec – osoba, která není státním občanem České republiky

Dlouhodobé vízum – vízum opravňující k pobytu nad 90 dnů, uděluje se obvykle s maximální platností 1 roku

Dlouhodobý pobyt – druh dočasného povolení k pobytu, uděluje se cizinci, který hodlá na území pobývat po dobu delší než 1 rok

Dobrovolný návrat – dobrovolné vycestování cizince z území České republiky do země původu nebo jiného státu ochotného cizince přijmout; při dobrovolných návratech z ČR asistuje Ministerstvo vnitra, Správa uprchlických zařízení a Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Dočasná ochrana – krizový mechanismus EU upravený směrnicí o dočasné ochraně 2001/55/ES, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného příchodu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Doplňková ochrana – vedle azylu další forma mezinárodní ochrany, která se uděluje cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jehož jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), by jim hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy

Držitel mezinárodní ochrany – osoba, které byl udělen azyl či doplňková ochrana

Integrace – proces postupného začleňování imigrantů do struktur a vazeb společnosti domácího obyvatelstva. Jedná se o komplexní, obousměrný jev, který je přirozeným důsledkem migrace a který má své politické, právní, ekonomické, sociální, kulturní, psychologické a náboženské aspekty.

Krátkodobé (schengenské) vízum – opravňuje cizince k pobytu na území států schengenského prostoru po dobu v něm vyznačenou, nejdéle 90 dnů (ve 180 dnech, viz krátkodobý pobyt); uděluje se pro jeden vstup (jednorázové), pro dva vstupy nebo pro více vstupů (multiple) či jako letištní průjezdní

Krátkodobý pobyt – pobyt v maximální délce 90 dní v jakémkoli 180denním období, kterým se rozumí období 180 dnů bezprostředně předcházející každému dni pobytu (pozn. délka pobytu je určována podle vstupních a výstupních razítek vyznačených na hraničním přechodu do příslušného cestovního dokladu). Evropská legislativa pak pro účely těchto krátkodobých pobytů rozlišuje třetí země na ty, jejichž občané pro vstup a krátkodobý pobyt na území států uplatňujících společnou vízovou politiku musejí disponovat vízem a na ty, kteří jsou od tohoto požadavku osvobozeni.

Legální migrace – proces řízeného, státem kontrolovaného přistěhovalectví; ČR může imigraci regulovat prostřednictvím vízové praxe (udělení víza) a prostřednictvím pobytových oprávnění (vydáním povolení k pobytu).

Mezinárodní ochrana – ochrana poskytnutá v České republice cizinci formou azylu nebo doplňkové ochrany

Migrace – přesun jednotlivců i skupin v prostoru; může být krátkodobá, dlouhodobá, trvalá i opakovaná (cirkulární)

Migrant – v obecném smyslu slova je to osoba, která se nachází mimo teritorium státu, jehož je občanem či státním příslušníkem, a která pobývá v cizí zemi více než jeden rok, bez ohledu na důvody, dobrovolně či nedobrovolně, legálně či ilegálně

Nelegální migrace – migrace, která probíhá bez kontroly a řízení ze strany cílových zemí. Cizinci vstupují do cílových zemí, či v nich pobývají, bez řádného oprávnění (vízum, pobytové oprávnění)

Nucený návrat – nucené vycestování cizince z území České republiky do země původu; nucené návraty provádí Policie ČR

Občan třetí země – občan státu, který není členem Evropské unie a není zároveň občanem Islandu, Lichtenštejnska, Norska či Švýcarska (EU+)

Přechodný pobyt – v obecné rovině jakýkoli povolený pobyt cizince na území ČR, který není pobytem trvalým; jedná se rovněž o typ pobytu, který je určen pro cizince, kteří jsou občany některého ze států EU nebo pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, a plánují pobývat na území ČR přechodně déle než 3 měsíce

Trvalý pobyt – jeden z druhů povolení k pobytu pro cizince na území ČR; nejčastěji je udělován po splnění podmínky nepřetržitého pobytu na území ČR, dále může být udělen bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území ČR či po řízení o mezinárodní ochraně